No. 1889 Zaterdag 27 Maart 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

Allen, die zich met het nieuwe kwartaal, dat met 1 April begint, op den „AMIGOE DI CURAÇAO" abonneeren, en vooruit betalen, ontvangen gedurende deze maand de courant GRATIS.

Residu en Aloe.

III.

Alvorens het kookproces door middel van *residu* te behandelen, willen wij nog eerst een onderdeel van de aloëoogst bespreken, waaraan tot nu toe nog weinig of geen aandacht is geschonden.

Bij het oogsten (het *lekken* van de aloë, zooals het hier in de kolonie genoemd wordt.) worden de dikke vleezige bladeren zoo ver mogelijk afgesneden, zonder de groeitoppen te raken, en in den lekbak gelegd, waar bij het harssap als een dikke slijm uitloopt en in petroleumblikken wordt opgevangen. Alleen dus het vrijwillig uitdruipend vocht wordt verzameld. Doch het is zeker, dat er tusschen de vezels der bladeren nog een vrij groote hoeveelheid sap achterblijft en verloren gaat. Want de uitgelekte bladeren worden eenvoudig als waardeloos op hoopen geworpen.

Wie weet hoeveel waardevolle stoffen hier nutteloos verloren gaan?

Ook hier ligt nog een ruim veld van onderzoek braak. Immers, het is zeer goed mogelijk ja bijna zeker dat uit dit sap, dat in de vezels der weggeworpen bladeren achterblijft, nog een 2e (misschien minderwaardig) product door uitpersing zou kunnen verkregen worden. Nog nooit is er een chemisch onderzoek ingesteld naar de eventueele waarde van dit tweede product. Zou het niet mogelijk zijn dat dit laatste sap, dat nu verloren gaat, ook nog een groot percentage aan aloïne bevat, misschien nog rijker is aan kleurstoffen, of nog aanzienlijke harsbestanddeelen vasthoudt? Wie weet of dit sap en die vezels nog nieuwe geheel andere stoffen bevatten, die eenige waarde hebben? Ook nog een andere ontdekking is niet uitgesloten. Wanneer alle *bittere* bestanddeelen der aloë uit die vezels zijn geperst, zou het misschien heel goed kunnen gebeuren, dat er een soort koek overbleef, die als veevoeder zou kunnen gebruikt worden. Als men dan in aanmerking neemt, dat dit veevoeder (?) juist het overvloedigst verkrijgbaar zal zijn, wanneer de droogte op zijn felst is, behoeft het geen verder betoog, welk een waarde dit voeder zou hebben voor de veehouders, die juist in dien tijd dikwijls hun vee uit gebrek aan voedsel zien wegkwijnen.

Alleen een nauwkeurig systematisch onderzoek zal dit alles kunnen vaststellen.

Daarvoor is noodig 1o dat er voor dit doel een pers geconstrueerd wordt, die al het sap doorlaat, en alle vezels terughoudt. Misschien bestaat er reeds een dergelijke pers, in anderen industrieën gebruikt, en die zeer goed ook voor dit doel zou kunnen dienen.

2o dat dit *uitgeperst* sap afzonderlijk gehouden wordt en niet gemengd of gekookt te zamen met het vrijwillig uitgeloopen vocht.

3o Dat er van hooger hand leiding gegeven wordt aan dit onderzoek.

Beter nog dat het Bestuur zelf dit onderzoek op zich neemt onder voorlichting van deskundige personen.

Want als de aloëplanters dat alles zelf zullen moeten doen, komt er niets van; niet uit onwil, doch omdat zij of wel financieel of wel technisch daartoe niet in staat zijn en er bovendien onder geen enkel opzicht tusschen hen een coöperatief verband bestaat.

Misschien dat Arubiaansche aloëplanters hiertegen zullen inbrengen, dat dergelijke uitpersingsproeven volstrekt onnoodig zijn, daar reeds in het jaar 1902 de Heer EMAN zulke proeven genomen heeft; die op een volkomen mislukking zijn uitgeloopen.

Die conclusie gaat niet op of is minstens voorbarig. Wanneer twee personen hetzelfde werk verrichten, is het lang niet zeker, dat van beiden de resultaten precies hetzelfde zullen zijn. De Heer Eman heeft indertijd met zeer gebrekkige en primitieve hulpmiddelen van eigen vinding moeten werken, en hij heeft het niet zoo ver kunnen brengen, dat hij een apparaat heeft geconstrueerd, dat het sap zonder bijmenging van vezels voldoende kon uitpersen. Voorts heeft hij ook niet de chemische bestanddeelen, evenmin de handelswaarde van dit product leeren kennen. Een bekwaam technoloog zou die beide bezwaren veel eerder kunnen oplossen.

Het Instituut der Hulponderwijzeressen in het wetsontwerp van Minister de Visser. (1)

I.

Zooals bekend is, wenscht men in opvoedkundige kringen een gedifferentiëerde opleiding van onze schoolkinderen:

a. voor de speelperiode, die tot circa 8 jaar loopt;

b. vóór de stabiliteitsperiode, waarin het kind kind blijft;

c. voor de puberteitsperiode, waarin het kind rijpt tot man of vrouw, en zijn lichaams- en zieleleven zeer zeer groote veranderingen ondergaan.

Ook mag worden aangenomen, dat begrepen zal worden, waarom de groepen a en b wèl, maar de groepen b en c of nog gevaarlijker: de groepen a en c nooit aan één school bijeengebracht mogen worden.

Groote leerlingen moeten van kleine leerlingen gescheiden zijn: dat leert paedagogisch inzicht; dat leert de praktijk; dat leert de droeve ervaring.

Ten slotte zal het duidelijk zijn, dat elk dier groepen opgevoed en onderwezen moet worden door menschen, die speciale studie daarvan hebben gemaakt door een speciale opleiding. De leidster of leider der eerste groep moet op de hoogte zijn der kinderliteratuur, hij moet vlot illustratief kunnen teekenen, kinderspelen kennen bij de vleet, de psychologie der kleuterperiode in zich hebben opgenomen. De tegenwoordige onderwijzers en onderwijzeressen der beide laagste klassen, acht ik daarom voor haar taak zoo weinig berekend! Ze weten van grammatica, van aardrijkskunde, van physica, van allerlei, dat alleen onderwijzers weten, maar b.v. geen dokter, geen advocaat, geen journalist, geen enkel ontwikkeld mensch buiten de onderwijzerswereld. Maar van 't geen noodzakelijk is voor hun taak, weten die onderwijzers en onderwijzeressen niets.

Daarom moet hun opleiding een geheel verschillende zijn van die van het personeel der andere, der hoogere klassen, waaruit volstrekt niet volgt, dat ze minderwaardig dan deze moeten genoemd worden. Ze zullen hoogst waarschijnlijk niet weten van isobaren en isothermen, niet kunnen uitrekenen in hoeveel tijd een vat leegloopt, waarvan de kranen, onder, in 't midden, boven aangebracht, tegelijk openstaan, ook niet de graven kunnen opnoemen van 't Hollandsche Huis en evenmin de zijrivieren van de Po, geen derdemachtsworteltrekking kunnen uitvoeren! Maar wat hindert dat?

In plaats daarvan zullen ze *andere, nuttiger, noodiger* dingen kennen!

Hun opleiding zal hun heel wat beter in de laagste klassen der lagere school op hun plaats doen zijn, dan hun „wetenschappelijke" collega's van thans, die misschien in domme verwaandheid op hen neerzien, maar wier arbeid door iedere niet al te onbeholpen bewaarschoolonderwijzeres, die haar mooie examens heeft afgelegd, heel wat beter zou worden verricht. Er schuilt waarheid in de opmerking van professor Casimir: „Ik stel hooger eischen aan de onderwijzeres mijner zesjarige dochter, dan aan die mijner dochter van twaalf jaar." De leerkrachten voor de kinderen uit de stabiliteitsperiode, kunnen de gewone onderwijzers en onderwijzeressen van thans zijn, met de gewijzigde opleiding die door den Minister wordt voorgesteld.

Over het doelmatige van die opleiding kan men twisten, men kan betreuren, dat de Minister nog zoo weinig rekening houdt met de nieuwste opvattingen als die van Kerschensteiner, Weigl, b.v., maar men zal moeten toegeven, dat, waar onder de voorgangers op paedagogisch gebied nog zoo weinig eenstemmigheid heerscht, de Minister wijs deed, nog geen der aangevochten en zeer aanvechtbare richtingen tot *de* richting te promoveeren.

De rijpende knaap en het rijpende meisje uit de puberteitsperiode behoeven weer een aparte leiding. Ze vragen de vormende hand van iemand, die de symptomen verstaat van hun veranderend lichaams- en zieleleven, van iemand die weet te begrijpen, te ontzien, te behoeden, te voorkomen.

Geheel in overeenstemming met deze paedagogische opvattingen is het stelsel, dat Minister De Visser in zijn wetsontwerp heeft opgezet. Hij stelt voor:

1. Bewaarschoolonderwijs voor de kinderen tot zes jaar, daarna onderwijs door zoogenaamde hulpon-

1) A. VINCENT, schrijver van dit artikel, is hoofd eener school, en leeraar aan den cursus voor de hoofdakte te Maastricht. Bovendien is hij samen met den Heer J. J. VERBETEN, Directeur der Kweekschool te Echt, en schoolopziener vroeger te Venlo, nu te Breda, ook de schrijver van het hooggeprezen *Leerboek der Paedagogie*: OPVOEDING en ONDERWIJS in 2 dln. dat bij Malmberg te Nijmegen uitgegeven, reeds 4 drukken beleefde.

Van ongebondenheid en heilige banden.

Dit is de titel van een dezer dagen verschenen boek — waarnaar ongetwijfeld velen met een heimelijk verlangen hebben uitgezien — van Dom Willibrord Verkade. „*Herinneringen van een schilder-monnik*" noemt hij bescheiden deze autobiografie, maar het is een sublieme ontvouwing van zijn moeilijk bekeeringsproces, een nauwkeurige analyse van zijn innigst zieleleven, een oprecht en eerlijk openbaren van zijn zoeken naar de waarheid, zijn zwaren strijd, zijn eindelijke overwinning, toen hij rust en vrede vond in het Katholicisme, en zelfs na zijn leven van vrijheid, van „ongebondenheid", zich bond door de heilige banden der kloostergeloften.

Jan Verkade werd — met zijn tweelingbroeder Erik — geboren te Zaandam in 1868. Zijn ouders waren goed en degelijk, maar, ofschoon niet ongodsdienstig of ongeloovig, toch echt liberaal in hun opvattingen. Hun kinderen werden dan ook, onder godsdienstig opzicht, in alle vrijheid opgevoed.

Jan Verkade verhaalt ons in alle oprechtheid van zijn leuke jongensjaren: van zijn studentenavonturen op de kostschool en later op de handelsschool en de Academie, waar hij zich bijzonder toelegde op de schilderkunst; van zijn verblijf in Hattem, om zich daar in het schilderen te oefenen; van zijn buitenlandsche kunstreizen enz.

Maar reeds in deze eerste jaren sprak de stem van Gods genade, en met groote scherpzinnigheid legt de edele bekeerling voor ons open de wegen, waarlangs Gods genade hem trachtte te benaderen. Maar duidelijker zou de openbaring van den goddelijken aandrang nog worden.

In 1891 kwam hij in Frankrijk: eerst te Parijs, later in Bretagne. Hier kwam Verkade in aanraking met allerlei kunstvrienden, vooral aanhangers van het Symbolisme, een reactie tegen realisme en naturalisme. Maar deze kunstbeschouwingen hadden tegelijk een religieusen ondergrond. Want juist „waarin een tijd gelooft, waarop een tijd zijn vertrouwen stelt, en waarin hij vreugde schept, dáárover handelt zijn literatuur en kunst". En zoo was de symbolische kunstopvatting eveneens uiting eener toenmalige geestesstrooming. Scherp wordt deze door Verkade met een citaat van Jörgensen geteekend:

„Een verlangen naar het mystieke ging tegen het einde der negentiende eeuw door de wereld.... In kringen, die beslist met de christelijke overlevering hadden gebroken, omdat ze die te „wonderachtig" vonden, zag men opeens allerlei oud bijgeloof voor den dag komen. Tafels dansten, geesten openbaarden zich door middel van een eindje griffel en twee leitjes, spoken klopten met stoelpooten en knarsten met oude latafels, alle mogelijke bakersprookjes werden onder nieuwe benamingen weer salonfähig." De reactie tegen het Realisme kondigde zich daarmee aan. Ze uitte zich in wantrouwen tegen de wetenschap, ze uitte zich in het letterkundig verlangen naar de bevrijding van het realisme en objectivisme, in de zucht naar het subjectieve, romantische en fantastische.... In Parijs ontmoetten elkaar en botsten tegen elkander als in een geestelijken draaikolk, al die stroomingen en bewegingen, al die neigingen naar het verborgene en geheimzinnige, naar het verbodene, angstwekkende, en wonderbare. Als spoken uit hun graf kwamen zoowel astrologie als de Kabala, waarzeggerij en bezweringen, tooverij en goudmakerij uit hun verborgen schuilhoeken en mengden zich in den algemeenen draaikolk. Een geestelijk bal masqué werd in de hoofdstad der moderne wereld gehouden..., Alle bedriegerij en dwaasheid uit vervlogen tijden herhaalde zich: Mesmerisme, dierlijk magnetisme, somnambulisme, rozenkruizerij, valsche profeteeringen, valsche droomgezichten en allerlei andere humbug."

Het symbolisme, — „voor velen een brug tot een meer ideëele geestesrichting", omdat zijn strijdwoorden, hoewel „wat vaag en duister", toch beantwoordden „aan een onafwijsbare behoeften van het menschelijke hart, dat zich op den duur niet met louter eindige dingen tevreden kan stellen", — was ongetwijfeld een uiting van de mystiek-religieuse stroomingen dier dagen. Vandaar dat ook in genoemden kunstenaarskring de magische kunsten in zeker aanzien stonden, en we verwonderen er ons niet over, dat enkelen aanhangers waren van een Oostersch gekleurde theosophie. Ook Verkade werd meegesleurd met deze stroomingen. Hij werd theosoof, en bestudeerde met ijver de werken van Schuré. Dit zou echter de weg worden naar het Katholicisme.

Rust wilde hij vinden voor zijn bewogen ziel, en met onverdroten ijver de waarheid najagen. En hij werd zich bewust dat God hem tot zich zocht te trekken. Zooals het eens aan den oever van het meer Genesareth had geklonken, bleef het ook nu in zijn ziel kinken, zacht en dringend — als een klokgelui ver weg dat iemand niet met rust laat, voor men uitgaat om te weten waar er geluid wordt — „Kom, volg Mij!"...

„Op weg naar het geloof moet

derwijzeressen, voor de rest van de speelperiode, d. i. van zes tot acht jaar;

2. Gewoon lager onderwijs in de volgende vijf jaren van een zevenklassige school voor de kinderen der stabiliteitsperiode;

3. Onderwijs in de kopklassen van U. L. O.-scholen, (M. U. L. O.-scholen vervallen) de klassen der H. B. S. en dergelijke inrichtingen voor de kinderen per puberteitsperiode.

De opleiding en het examen der bewaarschoolonderwijzeres wordt thans nog niet bij de wet geregeld.

De opleiding der „hulponderwijzeres” duurt minstens vier jaren, en geschiedt aan kweekscholen. Die opleiding wordt afgesloten door een examen, dat op 18-jarigen leeftijd mag worden afgelegd en loopt over de vakken: lezen, taal, elementair spreekonderwijs, vertellen, zingen, teekenen, spelen, handenarbeid, kennis der natuur, gezondheidsleer en verbandleer, alsmede de methode van opvoeding en onderwijs voor jeugdige kinderen.

De opleiding voor gewone onderwijzers is gebaseerd op de kennis, die aanwezig mag geacht worden na een driejarigen cursus H. B. S. of een daarmede gelijkstaande inrichting. Ze duurt vijf jaren, en wordt afgesloten door een examen, dat de volgende vakken omvat: lezen, schrijven, rekenen, Ned. taal, vaderlandsche geschiedenis, aardrijkskunde, kennis der natuur, zingen, handteekenen, lichaamlijke oefening, handenarbeid, nuttige handwerken voor meisjes, Fransche taal, Duitsche taal, Engelsche taal, wiskunde, algemeene geschiedenis en paedagogiek in haren geheelen omvang.

De onderwijzers der kopklassen van de U. L. O.-scholen, van kweekscholen, Hoogere Burgerscholen e. d. zijn of worden wel allen bezitters van eenige bevoegdheid voor Middelbaar onderwijs.

Natuurlijk vindt niet alles wat de Minister voorstelt, algeheele instemming. Om menig punt zal terecht worden gestreden. Maar niets ondervindt nu reeds fellere bestrijding dan het instituut der hulponderwijzeressen.

We betreuren dit, want we achten dit instituut een weldaad voor onze kleine kinderen, een zegen voor ons onderwijs, en noemen zijn bestrijding onjuist en van opvoedkundig standpunt ongemotiveerd.

Wat we in een volgend artikel hopen aan te toonen.

Maastricht, 9 Februari 1920.

A. VINCENT.

Het Huisgezin.

Minister Heemskerk.

In zijn *„Staatkundige Kroniek”*, welke geregeld in *„De Opbouw”* verschijnt, wijdt Mr. Marchant ook een korte beschouwing aan het optreden van den Minister van Justitie, Mr. HEEMSKERK, bij de behandeling zijner begrooting in de Tweede Kamer.

Na gewezen te hebben op de sterke figuren in het Kabinet-Ruys, de Minister VAN KARNEBEEK, AALBERSE en DE VISSER, gaat hij voort:

„Minder gemakkelijk blijkt het reeds te loopen met den minister van Justitie. Het viel in de rustige avondvergaderingen zoo niet op, doch de ingenomenheid met zijn beleid laat, ook ter rechterzijde, te wenschen. Tusschen zijne opvattingen en die van twee jonge en bekwame katholieke leden, Van Schaik en Reymer, bleek een groote afstand te liggen. De heer Heemskerk is dan wat licht geneigd, de ernstig voorgedragen democratische denkbeelden oppervlakkig en uit de hoogte af te wimpelen. Dit kan op den duur moeilijkheden geven. Deze minister is op-en top conservatief. Wanneer de heer Van Schaik erkenning vraagt van de voordeelen der medewerking van leeken in de strafrechtspraak en de verzekering bepleit van kosteloozen rechtsbijstand, verschuilt de minister zich achter formeele excepties. En toen de heer Reymer aandrong op verbetering van de rechtspositie van de vrouw in het burgerlijk recht en dezen eisch vastknoopte aan de toekenning aan de vrouw van de burgerschapsrechten, voerde de minister hem een principieele bestrijding tegemoet wegens het leggen van dit verband. De heer Heemskerk schijnt deze opvatting te hebben van het antirevolutionnair beginsel, dat de huidige regeling der burgerlijke rechten van de vrouw in het Burgelijke Wetboek is neergelegd. Dit had meende hij, niets te maken met het kiesrecht.

Men zou zoo zeggen met den heer Reymer, dat er een wanverhouding is ontstaan tusschen de erkenning van de rechten der vrouw in het publiekrecht en in het privaatrecht. Dit ligt zóó voor de hand, dat het voor geen tegenspraak vatbaar schijnt. Niettemin verklaarde de minister van Justitie door deze vergelijking, door een katholiek gemaakt, „met bezorgheid te zijn vervuld.” Dat was niet antirevolutionair. De heer Reymer merkte op, dat hij in de Kamer niet stond om de antirevolutirevolutionnaire beginselen te verdedigen. Waarop de heer Heemskerk repliceerde, dat „een Roomsch Katholiek ook antirevolutionnair kan zijn en er illustre katholieken zijn, aan wie ik den naam van antirevolutionnair wel zou durven toekennen.” De heer Reymer was wel in de Kamer „om de antirevolutionnaire beginselen te eerbiedigen,” en dat had hij niet gedaan.

Zoowel katholieken als antirevolutionnairen zullen van deze beschouwing vreemd opkijken. Dit is zeker, indien het Kabinet deze eischen stelde aan de katholieke bondgenooten van den heer Heemskerk, dan zou het niet alleen de vlag der democratie wel kunnen neerhalen, doch de geheele coalitie zou met het Kabinet in puin vallen. Voorzoover het te voren nog niet duidelijk mocht zijn geworden, staat thans wel vast, dat voor een bewindsman als de heer Heemskerk in een regeering, die haar grondslag zal vinden in het kiesrecht van vrouwen en mannen, geen plaats meer zal zijn. De staatkundige ontwikkeling is hem voorbijgesneld.”

Een wanhoopsbeeld.

In *Evolutie*, teekent de redactrice als volgt het beeld der huidige maatschappij in Europa:

De gevolgen van den oorlog: algemeene corruptie, hebzucht, verdwazing, werkschuwheid, haat, afgunst, zij hebben allerwege de verwarring verergerd, tot groot gerief van hen, en dat zijn er heel wat die in troebel water wenschen te visschen en uit de asch van den chaos als gekroonde phoenixen hopen te herrijzen. Op elk gebied, maar vooral op finantiëel heerscht een ontreddering, die de meest bekwame het hoofd op de borst doet zinken. Niemand weet uitkomst: niemand weet raad. Ieder gaat als gebukt onder het ziele-prangend gevoel, dat wij staan aan den rand van een krater en van hier of ginds een Cycloop zal opdoemen, die met één enkelen slag ons in den vuurgloed zal werpen. De een tracht den angst te versmoren door te zwijmelen in dolle pret; de ander bidt; de derde huivert, maar allen zijn abnormaal. Zoo er aan iets behoefte is, is het zeker aan rust. De een tracht haar te vinden door oogen en ooren te sluiten voor al het omringende; de ander zoekt haar in verre oorden, edoch de heillooze geestesspanning, waarmede de lucht bezwangerd is, valt niet te ontloopen, dringt zich door bosschen en dalen, muren en deuren. Wat zij willen ontvluchten is de geest des tijds, waarin ook omsloten is het eigen-zelf-ik. Wij doorleven weder de tijden van Rome's ondergang: de beëindiging van een beschavings-periode en met treurnis en rouwe, gelijk aan die welke eenmaal hebben medegemaakt zij, die wij zoo rauwelijk heidenen schelden. Vol droefheid staren wij op het wegglijden der dingen, die ons niet alleen lief en dierbaar waren, maar waarin wij den gelukkigen vooruitgang der menschheid zagen. En, zeker zijn het niet de slechtsten onder het huidig geslacht, die trachten voor de komende generatie te behouden, wat nog behoudbaar is.”

Wie zal durven ontkennen, dat er in deze forsche schildering veel waars schuilt?

Ja, we zijn er nog ver van af, dat een bestendige orde en rust in de maatschappelijke verhoudingen zijn teruggekeerd.

We dansen nog op een vulkaan en nog steeds dreigen nieuwe catastrophen van uitbarsting ontzettende ontreddering te brengen.

Wat nu noodig is, is een gemeenschappelijke samenwerking om rust en orde te doen wederkeeren.

DE CHAOS IN DUITSCHLAND.

Werkelijk, men kan van den huidigen toestand in Duitschland van een CHAOS spreken, die al meer en meer op dien van Rusland begint te gelijken.

Ontzettend veel is daar in de laatste week afgespeeld. Met verbijsterende snelheid zijn de feiten daar elkander opgevolgd. Wel is het uiterst moeilijk bij de weinig samenhangende berichten, die onze Fransche Kabel meedeelt, zich een helder idée te vormen van den juisten loop der gebeurtenissen.

Uit de verschillende berichten valt het volgende met vrij groote zekerheid vast te stellen.

De Revolutie waarvan wij de vorige week in ons *Kabelnieuws* melding maakten, was zonder twijfel van *monarchistische* strekking, al trachtte Generaal VON KNAPP (Kapp?) dat, in zijn interview met de buitenlandsche journalisten, toen zijn zaak al tamelijk hopeloos begon te staan, te ontkennen.

Die monarchistische strekking bleek uit het aandeel van de kopstukken uit den tijd van het Keizerrijk zooals VON JARCHOW, VON FALKENHAUSEN en VON KNAPP aan het hoofd der troepen, en dat de eerste weer tot Minister van Buitenlandsche zaken benoemd werd; dit bleek eveneens, dat Gen. VON KNAPP zelfs een bloemstuk aan den Keizer in Amerongen liet aanbieden, dat Generaal van Lüttig, den bevelhebber der Keizersgezinde troepen uit de Oostzee-provincies tot militair Gouverneur van Berlijn benoemd werd, dat Prins Joaquin, een der jongere zoons van den Keizer, en die in Berlijn gevangen zat, terstond op vrije voeten gesteld werd. Ook bijna alle Ministers van het vorige regiem waren door VON KNAPP gevangen genomen.

Alleen NASKE scheen met den nieuwen stand van zaken verzoend en van plan met VON KNAPP te zullen samenwerken.

Intusschen had President EBERT nog bijtijds kans gezien den dans te ontspringen en naar Dresden te vluchten, vanwaar hij met de overgebleven leden van zijn Ministerie een proclamatie richtte tot het geheele Duitsche volk met protest tegen de opleving van het oude militaire Bewind en een oproep tot algemeene werkstaking door het geheele rijk.

— Zóó stonden de zaken op Dinsdag der vorige week den 16 Maart. Op dien zelfden dag las de Minister President Ruys de Beerenbrouck in het Nederlandsch Parlement een brief vóór van den ex-Kaiser, waarbij deze beloofde zich van alle politieke bemoeienis in de Duitsche aangelegenheden te zullen onthouden.

Of deze officieele verklaring van eenigen invloed is geweest op de verdere houding van VON KNAPP is moeilijk uit te maken.

Meer waarschijnlijk is het, dat het hoofd der monarchistische partij wel inzag, dat zoowel in Berlijn als vooral in het overig deel van Duitschland het enthusiasme voor zijn optreden uiterst gering was en dat hij zich op den duur toch niet zou kunnen handhaven.

Den 17 Maart komt reeds tegelijk met het bericht dat VON KNAPP is afgetreden en zijn zending (?!) als geëindigd beschouwt, de tijding van bloedige botsingen tusschen de aanhangers van beide partijen op verschillende plaatsen in Duitschland.

Tegelijk met het aftreden van VON KNAPP kregen de troepen, die hem tijdens zijn kortstondig bestuur gesteund hadden, bevel Berlijn te verlaten.

Daarvan hebben de Bolshiwiski gebruik gemaakt om hun slag te slaan. Het proletariaat kwam dien dag in opstand en de hoofdstad is het tooneel geweest van oproer, plundering moordpartijen op groote schaal. Den 18 Maart Donderdag kwam het zelfs zoover, dat te Berlijn de Sovjets de Republiek van het Bolshevisme proclameerden en de militairen ontwapend werden. Nog den 20 Maart duurden de tooneelen van moord en plundering in de Duitsche hoofdstad voort.

Ook uit alle andere deelen van het Rijk kwamen dezelfde verontrustende berichten.

Een formeele burgeroorlog is in het geheele Duitsche Rijk ontketend.

Het is de wanhopige strijd tusschen het anarchisme der Bolshewiski en de behoudsgezinde partijen zoowel van EBERT als de oude monarchistische partij.

Te Leipzig werden dagen lang in de straten formeele veldslagen geleverd, het Volkshaus der socialisten stond in brand. Nog erger ging het toe in de mijndistricten. Een leger van 100.000 mijnwerkers allen Spartacisten en Bolshewiski, gewapend met geblindeerde auto's, kanonnen en machinegeweren hebben Essen, Dusseldorf Elberfeld in het Ruhrgebied, in Westphalen, dat is, op de grenzen van de neutrale zône die door de troepen der geällieerden bezet is, gebombardeerd en in bezit genomen. Duizenden personen zijn bij die gevechten gewond en gedood. De troepen van Ebert namen de vlucht voor de opstandelingen of werden ontwapend en gevangen genomen.

Dezelfde strijd werd eveneens gevoerd in Chemnitz, Plauen, Kiel enz.

Volgens de latere berichten werden eveneens opstanden en gevechten gesignaleerd in Thüringen, Beieren, Würtemberg en Baden.

De Regeering van EBERT is nog niet naar Berlijn durven terugkeeren, en wacht den loop der gebeurtenisses af te Stuttgart. Nieuwe leden zijn in het Ministerie opgenomen o. a. Bernsdorff, de vroegere Duitsche gezant in Washington is benoemd tot Minister van Buitenlandsche Zaken. Schiffer tot Kanselier, Generaal von Seecht tot Minister van Financiën.

Duitschland maakt een crisis door van geweld, die in zijn gevolgen nog veel ernstiger zal zijn dan de revolutie in Rusland.

Toch komt deze uitbarsting niet geheel onverwacht. Reeds einde Januari gaf de *Vorwärts,* het socialistisch blad van Berlijn, onder het opschrift: *Nieuwe Donderbuien* bijzonderheden over de actie der communisten in het Ruhrgebied. Slechts door krachtige tusschenkomst van de regeering is de totale ineenstorting en de uitroeping van de sovjet-republiek voorkomen. Het blad spoorde de meerderheidssocialisten aan hun defensieve houding jegens de onafhankelijken te wijzigen in een aanval over de geheele linie teneinde den onafhankelijken het masker af te rukken.

In een brief uit Duisburg wérd in de *Vorwärts* gezegd. Men moet niet verbaasd zijn, als men uit de Rijnsch-Westfaalsche industriedistricten binnen een paar dagen alarmeerend nieuws over een nieuwe stakingsbeweging der mijnwerkers verneemt. Sedert vele maanden werkt de communistische en onafhankelijke pers er bij de mijnwerkers op om den 6 uren dag na 1 Februari te eischen. *Kan het niet anders, dan met geweld.* De communisten en onafhankelijken zullen den 6-uren dag afdwingen, hetzij door staking of lijdelijk verzet *zonder de gevolgen er van in overweging te nemen.* Het gebrek aan steenkool heeft een vernietigende uitwerking. Alle andere vakvereenigingen slaken kreten van wanhoop over de werkloosheid, welke is te herleiden tot het gebrek aan steenkool, maar dit maakt allemaal geen indruk op de fanatici.

DE EERSTE KAMER OVER CURAÇAO.

Wij weten natuurlijk niet, wat er bij de openbare behandeling der Curaçaosche Begrooting in de *Eerste* Kamer zal gesproken worden. Doch reeds nu voorzien we, dat wat grondige kennis onzer kolonie betreft, die debatten een treurige figuur zullen maken. Wij trekken die conclusie zoowel uit het *Voorloopig Verslag* der Eerste Kamer, gepubliceerd in *Amigoe* van 28 Februari, als uit de *Memorie van Antwoord* van den Minister, dat wij in ons vorig nummer hebben opgenomen.

Reeds vroeger werd meermalen den leden der Staten Generaal er een grief van gemaakt, dat ook zij die de aangelegenheden onzer kolonie bespreken, dus verondersteld mogen worden zich behoorlijk in de zaak te hebben ingewerkt, toch zoo menigmaal de plank mis slaan.

Dit jaar is het nog erger geweest, daar zelfs de minister op verschillende punten blijken heeft gegeven der zake niet kundig te zijn.

Eigenlijk past het niet, dezen Minister daarvan een verwijt te maken. Wij doen dit ook niet, wij hebben er zelfs het recht niet toe den Minister daarvoor aansprakelijk te stellen, die eerst sedert eenige maanden aan het hoofd van zijn departement staat, en van wien als oud-Oost-Indisch hoofdambtenaar redelijkerwijze niet mag verwacht worden, dat hij van onze kolonie iets méér dan den naam en de ligging kent.

Doch de volle verantwoordelijkheid voor dit tekort draagt de z. g. tiende-afdeeling van het Departement van Koloniën, afdeeling West-Indië. Dat zijn de adviseurs van den Minister. Van dezen mag toch zeker verondersteld worden, dat zij op de hoogte zijn, omdat zij het geheele jaar door den tijd hebben zich in alle onderdeelen der Begrooting en de aangelegenheden der Kolonie in te werken.

Door hun nalatigheid is dezen keer de Minister er in gevlogen.

---

men tijd en rust hebben. De moderne onrust kan God onmogelijk vinden.” Ook daarom verliet Jan Verkade Parijs en ging hij naar het rustige Bretagne, waar hij onder de bekoring zou komen van het intens-katholieke geloofsleven van dit eenvoudige landvolk. „Ik was in 't land gekomen, waar ik het knielen leeren zou, en ook weer 't handen-vouwen.” Maar 't zou een titanische worsteling om de waarheid worden. Want „stijgen is moeilijk, ook het opstijgen naar het licht der openbaring.” Doch hoe fel 't ook somwijlen stormde in zijn angstige ziel, hij wilde nu in elk geval de waarheid kennen. Met gestage inspanning bestudeerde hij Schuré, de theosopie van Swedenborg, in Balzac's *„Séraphita”*. disputeerde met zijn theosophischen kunstvriend Sérusier, aanschouwde met eigen oogen de praktijk van het Katholicisme. De bange angst sloeg soms in zijn weifelend hart, of hij de waarheid wel vinden zou.

Toen schonk God hem de genade van het gebed, bij de lezing van Balzac's „Séraphita”, en hij leerde knielen ... in een katholieke kerk. Dit werd de gids, naar de koninklijke heerbaan van Christus. Wat Hermann Bähr over zijn zielestrijd schrijft, geldt, ook van Jan Verkade: „Ich schrie Gott an um Licht für meine Vernunft .... Ich musz wissen. Ich musz die. Wahrheit haben. Diese geistige Not hat mich beten gelehrt. Um die Wahrheit ging ich an den Altar zum Empfang des Allerheiligsten. Ich. wollte wissen, ob denn nirgends Wahrheit ist. Und mein Glaube ward nicht zu Schanden, mein Gebet ist erhört, meine Menschenwürde gerettet.”

De Theosophie begon hoe langer hoe meer haar bekoring voor hem te verliezen. „Het voortdurend dooreenhaspelen van 't Goddelijk-Eeuwige en 't geschapen-tijdelijke stuit tegen de borst.” Zij „bracht mij wel in hoogere regionen, maar liet mij daar hongeren. De theosophie maakt op den duur niet gelukkig”. Het Protestantisme kon hem nog minder verlokken. „Ik had buiten de Katholieke Kerk te veel verdeeldheid gevonden, om daar mijn heil te zoeken. Ook stieten mij de vrijzinnigheid van mijn verwanten, en de koudheid van den protestantschen eeredienst af”. De juiste verhouding van het Goddelijke en het geschapene, verzadiging van zijn hongerende ziel, onschokbare eenheid vond hij alleen in het Katholicisme.

En zelfs nu viel het hem nog niet gemakkelijk zich aan te sluiten bij de Katholieke Kerk. Vanaf zijn jeugd had hij immers een diepen afkeer tegen het Katholicisme bezeten, een afkeer die voortkwam uit verschillende ingeprente vooroordeelen. „Katholiek en dom waren mij altijd voorgepreekt als twee dingen, die elkander volkomen dekten.” — „De Heiligen vereering was afgodendienst, in de Katholieke Kerk werden schilderijen en beelden aangebeden, ook Maria werd aangebeden. De Paus was onfeilbaar, dat wilde zeggen: hij kon niet zondigen. De Kerk vergaf zonden tegen betaling, en dergelijke infame verdraaingen der waarheid, honderdmaal weerlegd en altijd weer voor goede munt aangenomen, zelfs door verstandige en hoogbeschaafde menschen.” — „Ik bracht van huis uit een aangeboren afkeer mee van de Katholieke Kerk. Wanneer wij als jongens, een Katholiek voor „roomsche paap” uitscholden, geschiedde dit met een waren haat. „Het Spaansche juk”, „de gruwelen der Inquisitie” en Katholicisme waren door eenzijdig geschiedenisonderwijs van gelijke beteekenis geworden. Ik had een werkelijk duivelschen afkeer voor Maria, de Moeder Gods. „Priesterheerschappij was thuis een gevleugeld woord.” Al deze vooroordeelen blijken echter even zoovele dwaasheden te zijn, toen hij in het licht der van God afgebeden genade de leer der Katholieke Kerk leerde kennen in haar eenvoudige gedaante en wonderbare structuur.

Nog vele andere factoren maken den overgang naar het Katholicisme moeielijk o. a. de lagere driften in den mensch, 's menschen opstandige geest, het menschelijk opzicht. Vooral dit laatste: wat je familie, je vrienden ervan zullen zeggen; of ze je uit hun kring zullen uitstooten, enz. „Hoeveel bekeeringsplannen zijn niet verbrijzeld op de klippen van het menschelijk opzicht! Hoeveel overtuigingen zijn niet verbleekt bij 't angstwekkend licht van maatschappelijken nood, ingeval men van geloof veranderde!”

Maar ook hierover wist hij zich edelmoedig heen te zetten, zoodat het bovennatuurlijk element, het inzicht in de waarheid zegevierde.

Zoo brak dan eindelijk na een heftige worsteling, die maanden geduurd had, de heerlijke zegedag aan voor dezen edelen zoeker. Den 26en Augustus 1892 werd Jan Verkade door het H. Doopsel opgenomen in de aloude Moederkerk en ontving voor de eerste maal den Koning der koningen in zijn nederig hart. Toen overstroomde hemelsch geluk zijn heroieke ziel. „Ik voelde me innerlijk verzadigd en voldaan, een beter mensch geworden vol goedheid en vriendelijkheid.”

(*De Maasbode.*)

(*Wordt vervolgd.*)

De vorige week hebben wij reeds in een noot bij de *Memorie van Antwoord* er op gewezen, dat zij er geen flauwe herinnering meer van hadden, dat er een rekest door bewoners van Aruba aan de Staten Generaal was aangeboden en in de Zitting van 4 Juni was besproken.

Bijzonder opvallend was het ook, dat die adviseurs zich het werk wel wat te gemakkelijk maken en te primitief opvatten en nagenoeg geen andere bronnen voor de kennis onzer kolonie schijnen te raadplegen dan de *Koloniale Verslagen*, Al wat er dus *nà* het verschijnen van dat laatste Kol. Verslag plaats vindt, wat er hier in de zittingen van den Raad verhandeld, in de couranten der Kolonie besproken wordt, blijft naar het schijnt voor die Heeren een gesloten boek. Het wordt althans den minister niet onder de oogen gebracht.

Wat wij het vorig jaar in tal van artikelen omtrent het *Hoedenstroo* geschreven hebben, de nalatigheid van het Departement van Landbouw in Suriname tot uitbreiding van den aanplant van de *Carludovica* door ons met tal van bewijzen gestaafd, werd bij de beantwoording van een vraag van den Heer van Kol eenvoudig weggemoffeld, zoodat ook het *Koloniaal Weekblad* den spot dreef met dat nuchter antwoord.

Bij de *Memorie van Antwoord* laat men nu de Minister zeggen: dat „de aanplant van strooleverende palmen in Suriname nog niet voldoende gevorderd is om den uitvoer van stroo naar Curaçao in hoeveelheden van eenige beteekenis mogelijk te maken."

Dat is heel euphemistisch gezegd precies hetzelfde, wat we het vorig jaar uitvoerig beweerd hebben. Daar is geen kijk naar uitvoer uit Suriname.

Erger nog, dáár heeft de industrie bijna werkeloos gelegen in het laatst van 't vorig en begin van dit jaar bij gebrek van stroo. Curaçao heeft Suriname geholpen ook nog in den allerlaatsten tijd. Dus juist het omgekeerde van hetgeen had *moeten* en *kunnen* gebeuren, wanneer men de zaak dáár reeds voor jaren wat beter had aangepakt. En juist over dat duistere punt in kwestie wordt met geen enkel woord gerept.

Ook heeft in de 2e helft van het afgeloopen jaar hier wel degelijk groot gebrek aan *goed* stroo geheerscht. *Slecht* stroo, waaraan de vlechtsters bekocht waren, dat voor de helft moest worden weggegooid, was er in overvloed. Het maken van *fijne* hoeden was zoo goed als onmogelijk geworden.

Het schijnt, dat *nu* de adviseurs van den M. er wat op gevonden hebben om voor goed aan dien toestand een eind te maken of liever om om ons weer met een kluitje in het riet te sturen. Maar zij hebben zich zelf daarmede weer een certificaat van ..... gegeven en zich eenvoudig belachelijk gemaakt.

„Nog onlangs is de aandacht van „de *Gouverneurs* van *beide* Koloniën gevestigd op de *wenschelijkheid* om de „aanplant van palmen belangrijk uit is „breiden, ten einde ook de Curaçao„sche vlechtnijverheid voldoende van „deze grondstof te kunnen voorzien. „Eenig uitsluitsel omtrent het tijdstip „tegen hetwelk deze wensch in vervul„ling zal gaan, is voorshands niet te „geven."

Wij willen het best gelooven. Dat tijdstip aan te geven, al zou er *nu* ook *onmiddellijk* een 1000 H.A. ineens met *Carludovica* beplant worden, zou zelfs moeilijk zijn. En het zal wel finaal onmogelijk zijn, als men er zich toe bepaalt de aandacht der Gouverneurs van *beide* (?) kolonien *alleen* op de *wenschelijkheid* daarvan te vestigen. Op zijn Hollandsch noemen wij dat *„met zijn Juttemis."*

Bovendien zooals de toestand *nu* is, moet in Suriname de aanplant nog minstens met het ~~drie~~dubbele uitgebreid worden, alléén om zelfs de *Surinaamsche* vlechtnijverheid geregeld en voldoende van materiaal te voorzien. Wanneer zullen *wij* hier in Curaçao dan eens eindelijk een beurt kunnen krijgen?

Nu zullen wij nog niet eens de bovenaangehaalde woorden op een goudschaaltje leggen. Anders zouden wij gegronde aanmerking kunnen maken, dat het een dwaasheid is, „de aandacht van de Gouverneurs van *beide* kolonies te vestigen op de wenschelijkheid dien aanplant uit te breiden." Bij den Gouverneur van Curaçao is dat volkomen overbodig werk. Deze zal het daarmede wel tot in het diepste zijner ziel roerend eens zijn. Men zal toch niet bedoeld hebben, dat ook *hier op Curaçao* de aanplant moet uitgebreid worden?

Om het nog eens heel duidelijk te zeggen, de hoofdfout schuilt bij het *Departement van Landbouw in Suriname*. En dat moet flink aangepakt en opgelegd worden *onmiddellijk* met een *reusachtigen* aanplant van palmen te beginnen. Dan hebben wij de zekerheid, althans binnen afzienbaren tijd te worden geholpen.

(Wordt vervolgd)

Berichten uit de Kolonie.

Inspectiereis.

Dinsdag bracht Z. Exc. de Heer Gouverneur, vergezeld van den Heer A. G. STATIUS MULLER en den Heer C. P. de HASETH, districtmeester, een bezoek aan de plantages San Sebastiano, Porto Marie en St. Patrick.

Hoog bezoek.

Zondagnamiddag ten 5 uur had het nieuw opgerichte Patronaat voor meisjes, die de school reeds verlaten hebben, in het St. Martinus-gesticht de eer een bezoek te mogen ontvangen van Z.Exc. den Heer Gouverneur. Zijn Exc. werd door de Eerw. Mère ALEXIA en Superieure Soeur LUCIANA en Soeur BEATRICE, het hoofd van het Patronaat, rondgeleid en van alle bijzonderheden op de hoogte gesteld. Ruim 60 meisjes waren aanwezig.

Hierna bezocht de Gouverneur nog de lokalen van de Normaalschool en der Hoedenschool, die mede onder leiding der E.E. Zusters van het St. Martinus-Gesticht zijn opgericht.

Het Koloniaal Instituut.

Bij de Tweede Kamer is ingediend een suppletoire begrooting van hoofdstuk XI (Koloniën) voor 1920. Daarbij wordt aangevraagd een bedrag van f 500.000 als eerste termijn van een over 3 jaren te verdeelen bijdragen ter gezamenlijke bedrag van f 1.500.000 ter verzekering van de regelmatige voltooiing van het gebouw voor het Koloniaal Instituut te Amsterdam.

Staking in Holland.

Volgens een telegram in het *Boletin Comercial* van Woensdag ligt het geheele havenverkeer in Amsterdam en Rotterdam volkomen stil. De communisten (Bolshiwiski) aldaar trachten munt te slaan uit de woelingen in Duitschland, om dezelfde oproerige beweging ook naar de Hollandsche havenplaatsen over te brengen.

In Holland zijn het voornamelijk havenwerkers en de zeelieden van de groote Vaart, die door dien kwaden geest zijn aangetast. Reeds voor maanden is geconstateerd dat het Communisme van Wijnkoop c. s. in voortdurende relatie stond met de Bolshiwiski in Rusland en door Lenin geldelijk gesteund werd. Bommen en allerlei wapentuig, dat voor de communisten in Amsterdam bestemd was, en uit Rusland afgezonden, werd bij herhaling aan de grenzen ontdekt en in beslag genomen.

Phosphaat Santa Barbara.

Het Noorsche stoomschip *Nils* groot netto 3118 M3, gezagvoerder Cristopherson, komende van South Shields, is den 4n. Maart jl. te New-Port aangekomen, heeft aldaar eene lading phosphorzure kalk van 2.540.000 Kg. ingenomen en is den 12n. dezer met bestemming naar Bergen vertrokken.

— Het Zweedsche stoomschip *Torbjorn* groot netto 2418 M3, gezagvoerder E. Liljedal, komende van Oran, is den 7n. Maart jl. te New-Port aangekomen, heeft aldaar eene lading phosphorzure kalk van 1.804 880 Kg. ingenomen en is den 18n. dezer — na in Willemstad te hebben gebunkerd — met bestemming naar Zweden vertrokken.

De Paardenbaai van Aruba.

De vorige week Dinsdag heeft de nieuwe sleepboot der *Cur. Petr. Mij.* AJAX de baggermachine *Marie Charlotte* naar Aruba gebracht om daar een eerste begin te maken met het uitdiepen der Paardenbaai.

Het is te hopen, dat de baggermachine het klaar zal spelen om minstens een breede diepe vaargeul in de haven daar uit te baggeren, zoodat de schepen bij het in- en uitvaren niet meer aan den grond komen vast te zitten. Op Aruba is men hoogelijk ingenomen met de komst van deze baggermachine.

De Indische Gids.

(Inhoud van afl. 9 — Januari.

Rechtszekerheid van den grondeigendom in Suriname, door A. VAN DER DEURE. — Sanitaire beschouwingen in verband met immigratie van werkkrachten in Suriname door Dr. R. RÖMER. — Curaçao's Eeuwfeest 1816 — 4 Maart — 1916 door P. A. EUWENS, O. P. — Militairen als Gouverneur van Suriname in de eerste helft der XVIIIe eeuw door Mr. R. BIJLSMA. — Eerste Kamer der Staten-Generaal. Zitting 1919-1920. — Bestuursinrichting van Suriname. — Uit de Pers. — Bibliographie — Mededeelingen.

De Kinderavond.

Maandagavond ten 7 uur was de geheele Curaçaosche schooljeugd van de openbare en bijzondere scholen der stad vereenigd in de *Salon Habana* om daar de vertooning bij te wonen van de rolprent: *De zegetocht van H. M. de Koningin door Zuid-Limburg en Zeeuwsch-Vlaanderen.*

Zoo heeft onze jeugd, van nabij getuige kunnen zijn van den eerbied, het enthusiasme en de aanhankelijkheid van het Nederlandsche volk aan zijn geëerbiedigde Vorstin.

De Historische zegetocht door Zuid-Limburg en Zeeuwsch-Vlaanderen, werd door Willy Mulens, de bekende bioscoop-operateur opgenomen met bijzondere vaardigheid. De moeite van den opnemer, om deze snelle autotochten van de Vorstin haar steeds overal vooruit te blijven, zoo, dat hij in de volte en in de spanning van al die opgetogen menschen, telkens nog juist tijd had om vliegens vlug zijn 33 kilo zware toestel voor de gunstige oogenblikken op te stellen en te verplaatsen, is beloond door een fraaie beeldenreeks van zeven honderd meter.

De rolprent bestaat uit ongeveer dertig verschillende opnamen van bijzondere punten, te zamen gevormd door 35.000 foto's. De fabriek „Die Haghe" liet er een groot aantal afdrukken van maken, die ook naar America, Engeland, Frankrijk; België en onze koloniën werden gezonden.

Men kon hier met eigen oogen de ondubbelzinnige aanhankelijkheid aanschouwen van de Zuid-Limburgsche bevolking jegens hare geliefde Koningin, haar vernieuwden trouw aan het Oranjehuis. Men zag overal de Koningin steeds omstuwd van een geestdriftige juichende menigte. De steden waren keurig versierd en alles was in vlaggentooi. Men wedijverde in pracht.

Reeds te Sittard ontving H. M. de beste betuigingen van vaderlandsliefde. Telkenmale wanneer H. M. op het balcon verscheen, werd zij meer en meer toegewuifd door de opeen gepakte juichende menschenmassa.

Was de intocht in Heerlen grootsch en indrukwekkend, men moest de schilderachtige kleedij van een eerewacht in Kerkerade bewonderen.

Het bekende Rolduc, R. K. Hooge Burgerschool en gymnasium — ontving eveneens op feestelijke wijze hare vorstin en wederom werd de getuigenis van trouw afgelegd.

Te Vaals zorgde de fanfare vereeniging voor nochmaal muziek.

Maastricht, Limburgs hoofdstad, ontving H. M. op het ruime plein voor het stadshuis, alwaar alle vereenigingen en banierdragers waren opgesteld. Ook de kinderen hebben zich niet onbetuigd gelaten. Men zag dan ook op 't Vrijthof een 7.000 kopjes die uit alle macht en volle borst het *Limburg is mijn Vaderland* aanhieven.

Genotvol was het in Zeeuwsch-Vlaanderen de fiere paarden te zien, waarop de officieren in prachtuniformen gezeten, ons het carrousseldraaien deden bewonderen. Ook de gymnasten bleven hier niet achterwege en gaven ons te genieten van eenige hunner pracht-standen. Als blijvende herinnering aan dien zegetocht werd in Oostburg aan H. M. een gedenkboek aangeboden met 33.000 handteekeningen, terwijl voor Prinses Juliana een Cadzandsche pop gebracht werd.

De vertooning werd besloten met een optocht van de Spaansche elf lieden, komende van het Loo, alwaar de vrede werd aangekondigd.

Het was voor de talrijke kinderschaar een genotvolle avond. Wij mogen het *Alg. Nederl. Verbond* geluk wenschen met het idée deze rolprent ook voor de schooljeugd te laten vertoonen.

Zij zal zeker veel bijdragen om de liefde en aanhankelijkheid der kinderen voor onze geëerbiedigde Koningin te vergrooten. Aan geestdriftige toejuiching heeft het dien avond niet ontbroken.

Antoine J. Pijpers. ✠

Zondagmorgen overleed alhier de Heer **Antoine J. Pijpers**, die oorspronkelijk verbonden aan het Katholiek Bijzonder onderwijs alhier, later in Coro (Venezuela) een college oprichtte, en gedurende de laatste 10 jaren alhier een bloeiend Internaat bestuurde voor jongelui meestal allen uit de naburige republieken.

Ook als organisator, redenaar en schrijver had de Heer Pijpers meer dan gewone talenten en nam hij een eereplaats in onder zijn medeburgers. Voor zijn treurende weduwe en jeugdige kinderen beteekent dit overlijden een onherstelbaar verlies, waarin wij van harte deelnemen.

R. I. P.

Cuba — Aruba.

In het begin dezer maand vertrok van Aruba de goulet *Isabela* met 120 werklieden voor Cuba aan boord. Deze keer waren het allen Venezolanen.

Den 12 Maart vertrok eveneens van daar de *Amadéo* naar Cuba met 22 mannen en 8 vrouwen en 4 kinderen van Aruba, verder 6 Curaçaonaars en 32 vreemdelingen en twee vrouwen, te zamen 74 personen.

BEKENDMAKING.

De „Coöperatieve Vereeniging en Nijverheid" maakt hierbij bekend, dat wegens de afwezigheid van den Zeer Eerw. Pastoor B. A. J. Gijlswijk, de Zeer Eerw. Pastoor L. van Hegelsom als tijdelijk adviseur is benoemd.

Curaçao, 13 Maart, 1920.

Vice-Consul van Colombia.

Door de Regeering van de Republiek Columbia is de Heer JOZEF ELLIS alhier benoemd tot vice-Consul der Republiek te dezer, stede om bij ontstentenis van den consul in diens plaats op te treden.

GEBOREN

Stella Machteld

DOCHTER VAN

Quintus Leopold Rigaud

EN

Jeannette Carolina Peiliker.

SABA, 8 Februari 1920. 2—3

Movimiento Marítimo

Di 17 te 27 di Maart.

A drenta.

Dia 17
Pluma de Oro g v di La Vela
Dia 18
Luisiana g a di Maracaibo
Esperanza g v di Maracaibo
Dia 19
Sardiougna v i di Colon
Merida v a di La Guaira
Lelia g h di Aruba
Dia 20
Lijsefjord v n di Maracaibo
Frednes v n di Cartagena
Maria Leoncita g h di La Vela
Silfide g h di Maracaibo
Dia 21
Zulia v a di Maracaibo
Brearleaf v i di Tampico
Maime Dell g i di Saba
Dia 16
Felicidad g v di Maracaibo
Abeona g h di Bonaire
Lelia g h di Bonaire
Philadephia v a di New York
Ninian v i di Pto Cabello
Dia 23
Ansaldo S Georgio III v i di Cartagena
Berenice v h di Haiti
Dia 24
Nerida g h di Pto Cabello
Tupper v a di Cartagena
Brion g v di Maracaibo
Atlas r h di Maracaibo
Pto Cabello l h di Maracaibo
Dia 25
Atlantica g v di La Guaira
Clara g c di Rio Hacha
Diana v h di Maracaibo
Dia 26
La Mano de Dios g c di Aruba
Carrisco v a di Maracaibo
Stavangeren v n di New York
Ajax r h di Maracaibo
Willemstad l h di Marrcaibo
Maria Leoncita g h di Aruba
Dia 27
Maracaibo v a di New York

A sali.

Dia 17
Tjorborn v s pa New port News.
Dia 18
Diana v h pa Maracaibo
Dia 19
Oranje Nassau v h pa Pto Cabello
Sardegna v i pa Barbados
Julia Amelia g v pa La Vela
Themis g v pa Maracaibo
Louisiana g a pa Mayaguez
Dia 20
Bertha Pearl g a pa Mayaguez
Lelia g h pa Bonaire
Maria Leoncita g h di Aruba
Dia 21
Zulia v a pa New York
Lijsefjord v n pa New York
Dia 22
Philadelphia v a pa La Guaira
Merida v a pa Maracaibo
Frednes v n pa New York
Dia 23
Ninian v i pa Pto Colombia
Abeona g h pa Maracaibo
Dia 24
Briarleaf v i pa Tampico
Ansaldo S Georgio III v i pa L Guaira
Stanley g i pa Cuba
Dia 25
Maria g h pa Maracaibo
Berenice v h pa Pto Cabello
Atlas r h pa Maracaibo
Pto Cabello l h pa Maracaibo
Dia 26
Felicidad g v pa Maracaibo
Florence Stream g i pa Barbados
Tupper v a pa Pto Cabello

De Hollandsche Bank voor West-Indie geeft hierbij kennis, dat zij op 8 Maart een Bijkantoor te CARACAS heeft geopend.

Buitenland.

Gevangenis-indrukken.

De te Weenen verschijnende socialistische *Arbeiterzeitung* bevat onder den titel: *Een blik achter gevangenismuren* een artikel, waarin eenige indrukken worden weergegeven uit de strafgevangenis voor vrouwen te Wiener-Neudorf

De *socialistische* schrijfster van het artikel brengt ons niet alleen in directe aanraking met die uitgestooten der maatschappij, die daar geherbergd worden: moordenaressen, dieveggen, oplichtsters, landloopsters enz., verhaalt ons niet alleen de levenstragedieën van sommige dier gevangenen, maar vertelt ons vooral met prijzenswaardige objectiviteit van het betrekkelijk gelukkig leven dat die misdadigsters van allerlei slag daar leiden.

Want — en dit is de reden van het betrekkelijk geluk dier beklagenswaardigen — de strafinrichting staat niet onder leiding van een strengen gevangenisdirecteur, maar onder het liefdevol bestuur van de moeder-overste van het klooster van den Goeden Herder.

Deze overste weet het met haar onderhoorige zusters klaar te spelen om 120 à 150 gevangenen in bedwang te houden, zonder dat er ooit een man aan te pas hoeft te komen. Toen er in alle andere strafinrichtingen opstanden uitbraken, was het in deze vrouwengevangenis alles pais en vree.

Het geheim hiervan? Wel, de gevangenen worden, wat zij ook „in de wereld” bedreven hebben, nooit als afschuwwekkende misdadigsters beschouwd, maar als verdoolde kinderen.

Moeder-overste spreekt dan ook nooit van gevangenen of zoo iets, maar van kinderen. Wel zegt zij zelf — aldus de schrijfster — dat zij een hand van fluweel en een hand van staal moet hebben, maar de fluweelen hand schijnt toch de voornaamste te zijn, want thans kan men het in de strafinrichting zelfs zonder de disciplinaire straffen stellen.

Deze disciplinaire straf voor haar, die zich in de strafinrichting slecht gedragen of onhandelbaar toonen, bestaat in eenzame opsluiting in een cel. Zij wordt alleen door den inspecteur opgelegd, den eenige overigens, die het verkeer met de buitenwereld onderhoudt. Meestal gaat de straf gepaard met een gedwongen vastendag en dit wil moeder-overste tot elken prijs vermijden.

„De arme kinderen komen toch reeds zoo ondervoed hier”, zegt zij, „zij moeten toch dus niet nogmaals honger lijden”.

Het moet zonder straf gaan en wonderlijk genoeg...... het gaat.

Vele opvoedkundigen, die voorstanders van lichaamskastijdingen zijn, beweren, dat het bij normale en goedaardige kinderen zonder straffen niet gaat. Maar in Wiener-Neudorf gelukt dit kunststuk bij 120 zedelijk of geestelijk minderwaardigen.

Natuurlijk is er wel eens twist tusschen de vrouwen onderling of geven zij wel eens een ongepast antwoord, maar een paar woorden terberisping, een bedreiging dat zij niet mogen correspondeeren of bezoek ontvangen, of in het ergste geval een bedreiging met overplaatsing naar de strengere A-B-klasse zijn voldoende om de „rebellen” tot onderwerping te brengen.

Zij worden als menschen behandeld. Zij behoeven geen zorgen en geen koude te lijden. Bij de toelagen van rijkswege past het klooster nog aanzienlijke bedragen bij. En dan is het wel te begrijpen, dat men goede orde kan houden.

Vervolgens verhaalt de schrijfster van haar bezoek aan de gevangenen der A-B-klasse, de recidivisten. Bij het binnentreden der groote zaal, waarin de misdadigsters zich bevinden, staan 60 vrouwen en meisjes eensklaps recht en 60 lippenparen zeggen den christelijken groet „Geloofd zij Jezus Christus”

Het valt aanstonds op, dat de gevangenen er over het algemeen gezonder en meer verzorgd uitzien dan de proletariërsvrouwen, die men bij de hongerrelletjes op de marktpleinen te hoop ziet loopen.

Voorts deelde de schrijfster mede, hoe de vrouwen zich met handwerkjes enz, onledig houden en somt zij op wat de gevangenen zooal te eten krijgen. De oorlogskeuken, zegt zij, kan daarbij geen vergelijking doorstaan. Ook tegen koude zijn de gevangenen voldoende beschermd. Zij hebben warme kleederen en de arbeidslokalen zijn goed verwarmd.

Ook de strafcellen zijn lang zoo erg niet als men zich zou voorstellen. Ze zijn droog, licht en zuiver. Er zijn vele duizenden zwoegers in Weenen, die zich gelukkig zouden achten, een dergelijk kwartier te bewonen.

Ten slotte komt de schrijfster tot de conclusie, dat wat voeding en verzorging betreft, de eerlijk arbeidende vrouwen in Weenen thans achterstaan bij deze misdadigsters. En al zal men deze ongelukkigen het goede, dat de zusters haar doen, niet misgunnen, toch is het een zeldzaam droevig denkbeeld, dat eerlijke vrouwen deze dieveggen, oplichtsters en moordenaressen moeten benijden.

Een goed frisch bed, voldoende voedsel, matige werktijd, iedere maand een bad en dagelijks gelegenheid tot grondige reiniging, bij ziekte rust en geneeskundige hulp, welke proletariërsvrouw kan zich daarop beroemen? vraagt de socialistische schrijfster.

Onnoodig te zeggen, dat deze lof uit de pen van een dergelijke scribente dubbele waarde heeft.

Russische-orthodoxe toenadering tot Rome.

De *Germania* haalt een uittreksel aan uit het Russische blad *Prisyw*, dat veel gelezen wordt door de Russische uitgewekenen, en waarin de volgende merkwaardige uitlating over den H. Stoel en Z. H. Benedictus XV, wordt aangetroffen:

„Tegenover den aanval van onze gemeenschappelijke vijanden, moeten we ons te weer stellen, met al de middelen, die ons christelijk geloof ten dienste staan. Nog nooit hebben we zoo goed als tegenwoordig, het nadeel ondervonden van de afscheuring der kerken. De beste en meest wijze mannen, met Wladimir Ssolowjeff aan 't hoofd, hebben er al op gewezen, wat een zegen het zijn zou voor de gansche Christelijkheid, als de hereeniging van de Kerken, en het samenbrengen van al de gescheidenen, kon plaats hebben, en men al de historische zonden, misgrepen en dwalingen, kon vergeten.

Een inwendige stem zegt ons, dat de tijd van die hereeniging komen zal, al is het ook niet zoo spoedig. Tot nog toe bestaan er nog te groote verschillen. In elk geval, moet een beroep worden gedaan tot toenadering. Van beide zijden is een aanvang er mee gemaakt. En dat valt op te merken uit twee verschijnselen: eerstens behoort het historische moment tot de geschiedenis (natuurlijk wordt het Tzarisme of het Cesaropapisme bedoeld), en dáárboven heeft het geloof in de Leering van onzen goddelijken Meester nog een overbruggende beteekenis.

Ten tweede heeft in deze jaren van vervolgingen en ellende, de Katholieke Kerk zich niet voor het eerst als de beschermster en de bewaarster van het goede geloof doen kennen, van het geloof, dat ook het onze is, daargelaten eenige dogmatische verschillen. We herinneren ons uit de jaren 1917 en 1918, dat toen onze keizerlijke heer met zijne familie in de handen van de opstandelingen gevangen was, er maar ééne stem in de geheele wereld, die van Z. H. Benedictus XV, de bevrijding eischte van de gevangenen, en ook sprak ten gunste van de martelaren en de noodlijdenden. Het hoofd van de Kath. Kerk weigerde niet, gehoor tegeven aan het gebod en de stem van het geweten, al schonken ook al de anderen er geen aandacht aan en in deze smartvolle jaren, die de Orthodoxe Kerk te verduren heeft, betoonde de Katholieke Kerk steeds groot medelijden, en gaf zij steun.

Dat al is van groote beteekenis en verdient zeer in acht te worden genomen, en mag niet vergeten worden, want daarin schuilen heerlijke dingen voor de toekomst. Al deze teekenen van liefde en broederlijkheid zijn de meest wezenlijke bestanddeelen van de leering Cristi.

Eere aan God, omdat de kiemen van zulk een heerlijke zaadkorrel niet meer bedriegen kunnen.”

De Heer en Mevrouw Nuyens-Nuyens

betuigen hierbij hun hartelijken dank voor de vele blijken van belangstelling, die zij naar aanleiding van hun huwelijk uit de kolonie Curaçao mochten ontvangen.

Haarlem 18 Februari 1920.

UN TONICO GENERAL

TONIKEL

Y RECONSTITUYENTE

PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICIÓN, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURASTENIA, MAL DE BRIGHT Y CONVALECENCIA DE LA GRIPE, DE PULMONÍA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.

JARABE de AMBROZOIN

PARA TOS BRONQUITIS TUBERCULOSIS LARINGITIS TOS FERINA LA GRIPPE Y ASMA

PREPARADO EN LOS LABORATORIOS DE LA "SALVITAE"

TONIKEL

ENRIQUECE LA SANGRE Y FORTIFICA LOS NERVIOS. DA FUERZA, ENERGÍA Y VITALIDAD A LAS PERSONAS DÉBILES, ANÉMICAS Y NERVIOSAS.

PREPARADO EN LOS LABORATORIOS DE LA "SALVITAE"

Photographische Inrichting. Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
Chicago 1893, en
„ Curaçao. Eerste Prijs Eeremedaille, 1904.
„ Brussel, 1910

Curaçao, Waterkant, Otrabanda.

Te koop aangeboden

het nog in goeden staat verkeerende motor-vrachtschip

„TRAVERS,”

liggende te Asiento (Curaçaosche Petroleum-Maatschappij), groot **46,46** bruto register ton, lengte 21 meter, breedte 4,10 meter, diepgang ± 4 voet. — Motor: BOLINDER 50 I. P. K., vaart per uur ± 6 Engelsche zeemijlen.

Te bevragen bij de Curaçaosche Petroleum-Maatschappij.

3—3

Algemeen Nederlandsch Verbond. Groep Nederlandsche Antillen.

Op een nader te bepalen dag in Mei a. s zal de VERKIEZING plaats hebben van DRIE bestuursleden ter vervanging van:

Mevr. N J. C. VAN BREEMEN-KRUYT, wegens vertrek naar Nederland, den heer A A. BOOM, wegens vertrek naar New York en den heer C. J. KRIJT, die wegens drukke werkzaamheden bedankte.

OPGAVEN van CANDIDATEN worden ingewacht bij den VOORZITTER tot en met den **3en April** a. s.

Volgens art. 13 van het reglement kunnen door TEN MINSTEN 10 leden candidaten voor bestuursleden worden gesteld.

Bedraagt het aantal opgegeven candidaten minder dan het dubbele der openvallende plaatsen, dan vult het bestuur het tot dat getal aan.

Curaçao, 18 Maart 1920.

2—2 *Het Bestuur.*

JARABE DE AMBROZOIN

TOS BRONQUITIS ASMA. LARINGITIS

JARABE DE

TOS FERINA TUBERCULOSIS AFECCIONES RESPIRATORIAS

AMBROZOIN

ALIVIA LA TOS Y LA RESPIRACION DIFICULTOSA. ESTIMULA LA EXPECTORACION. ALIVIA LA INFLAMACION REPRIME LOS SUDORES NOCTURNOS. FORTALECE LA RESPIRACION Y DOMINA EL DESASOSIEGO.

JARABE DE AMBROZOIN

AMERICAN APOTHECARIES COMPANY. New York.

SALVITAE

EL MEJOR SOLVENTE DEL ÁCIDO ÚRICO.

Salvitae

PARA GOTA, REUMATISMO Y AFECCIONES DE LOS RIÑONES Y VEJIGA.

Veranderbare Dotale Polissen.

De **Veranderbare Dotale Polissen** van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij omvat al de veroveringen van het hedendaagsche assurantie-wezen, in tijdperken van 10, 15, 20, 30 en 35 jaar, volgens onderstaand voorbeeld van iemand, die zich op 30 jarigen leeftijd eerst verzekerde bij dotale polis van 25 jaar voor eene som van $ 5000.—, zijnde de jaarlijksche, door hem te betalen premie $ 222.40.

Mocht de verzekerde vóór het 18e jaar, nadat de polis hem is verleend, komen te sterven, dat zal de familie of zullen de in het stuk aangewezen rechtverkrijgenden het verzekerde bedrag van $ 5000.— in gereed geld ontvangen, doch indien het overlijden van den verzekerde plaats heeft in het 18e jaar of later, dan zullen de ontvangsten aldus zijn:

18e jaar	$ 5443.60
19e „	„ 5962.30
20e „	„ 6511.95
21e „	„ 7096.20
22e „	„ 7715.—
23e „	„ 8372.—
24e „	„ 9667.25
25e „	„ 9802.50

Aangezien de accumulaties berekend worden tegen een samengestelden interest, hooger dan speciaal andere buitenlandsche verzekeringsmaatschappijen waarborgen, beveelt men hun aan, die voordeelige zaken wenschen te doen, een over dit polis-stelsel handelend prospectus te vragen ten kantore van de Mutualiteits-Bank, Agentschap van Curaçao.

Curaçao, 11 October 1919.

MUTUALITEITS-BANK.

AGENTSCHAP VAN CURAÇAO,

door de MUTUALITEITS-BANK te Bucaramanga, Colombia, op dit eiland opgericht.

Maatschappelijk kapitaal $ 500,000 Goud.

Het belast zich met:

a. den aan- en verkoop van wissels;
b, incasseeringen bij opdracht;
c. commissie-handel in 't algemeen;
d. de vertegenwoordiging van buitenlandsche handelshuizen;
e. de ontvangst en afzending van scheepsladingen.

Dit Agentschap, dat correspondenten heeft in de voornaamste steden van het Buitenland, waar er Banken zijn, neemt gelden a deposito in **Guldens, Pndn. Sterling, Peseta's** of **Francs** voor den termijn van niet minder dan een jaar, met voorafgaand advies van eene maand, een jaarlijkschen interest van **8** pCt toekennend.

Aangezien de directeur van dit Agentschap, de heer J. P. G. ECKER, terzelfdertijd gemachtigde-generaal van de Colombiaansche Mutualiteits-Maatschappij **Todos Para Todos** en van de Mutualiteits-Hypotheekbank van Bucaramanga, Colombia, is, die elk een kapitaal van $ **500,000 Goud** heeft, vertegenwoordigt het ook die twee ondernemingen, zich dientengevolge eveneens belastend met de verrichtingen, die ten deele hare voornaamste zaken onderscheidenlijk uitmaken, nl.:

f. de aanneming van verzekeringen op het leven, en
g. den verkoop van effecten.

26—26 Curacao, 1 October 1919.